

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 3.12.2008
SEC(2008) 2931

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

придружаваща

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно ограничението на употребата на определени опасни вещества в
електрическото и електронното оборудване**

Обобщение на оценката на въздействието

{COM(2008) 809 окончателен}
{SEC(2008) 2930}

ОБОБЩЕНИЕ

ОБОСНОВКА НА ПРЕГЛЕДА

Целта на Директива 2002/95/ЕО е да се ограничи употребата на опасни вещества в електрическото и електронното оборудване, за да се спомогне по този начин за опазването на човешкото здраве и за екологосъобразното оползотворяване и обезвреждане на отпадъчното електрическо и електронно оборудване. Прегледът на директивата се извършва по две основни причини:

1. Комисията си е поставила за цел да създаде **по-добра регулаторна среда** — опростена, разбираема, ефективна и приложима. Регулаторната среда, в която действат предприятията, оказва влияние на конкурентоспособността им, на способността им да растат и да създават работни места. Целта за по-добро регулиране е важен елемент от Стратегията на ЕС за партньорство за растеж и работни места (Лисабонската стратегия). Има достатъчно възможности за усъвършенстване на директивата по отношение на прилагането ѝ, на контрола над изпълнението ѝ и на съгласуваността ѝ.

2. Съгласно Директивата за ограничението на опасните вещества Комисията следва да извърши преглед на предвидените в нея мерки, по-специално с оглед на включването на две допълнителни категории оборудване в обхвата ѝ (категории 8 и 9: медицински изделия и прибори за контрол и управление) и с оглед на адаптирането на списъка на ограничените вещества.

ПРОБЛЕМ И ЦЕЛИ

Постигането на целите на Директивата за ограничението на опасните вещества се затруднява и оскъпява от някои свързани с несигурността при прилагането ѝ проблеми, например липсата на хармонизация при тълкуването на определенията и различните изисквания за доказване на съответствието на продуктите; от проблеми при контрола над изпълнението, например при дейностите по надзор на пазара, които не са оптимални; от проблеми, свързани с установената липса на съгласуваност с някои други законодателни актове на Общността или несъответствие с научно-техническия напредък, например възможните съвпадения с Регламента относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) или с Директивата относно използващите енергия продукти, и от проблеми, свързани с необходимостта да се разшири обхватът на преглежданата директива, за да бъдат включени в него медицинските изделия и приборите за контрол и управление.

Целите на прегледа са: подобряване на прилагането и контрола над изпълнението на директивата, повишаване на степента на съгласуваност със свързаните законодателни актове на Общността относно продуктите, подобряване на икономическата ефективност на директивата и увеличаване на ползите за околната среда.

ПРОЦЕДУРАТА ЗА ПРЕГЛЕД

Бяха проведени две консултации със заинтересовани лица и редица проучвания. Те бяха свързани с темите на прегледа и с вариантите за провеждане на политика в

рамките на всяка тема. Тези консултации и проучвания спомогнаха за определянето и анализирането на редица конкретни варианти, посочени по-долу.

ВАРИАНТИ

Възможните варианти са групирани в три основни категории:

1. Внасяне на повече яснота и опростяване на директивата
2. Подобряване на контрола над изпълнението на национално равнище
3. Адаптиране на директивата към научно-техническия напредък

В рамките на всяка от основните категории бяха разгледани няколко варианта, като за всеки вариант бе извършен анализ на разходите и ползите.

ИЗБРАНИ ВАРИАНТИ

В обобщение, бяха препоръчани следните варианти:

Да се внесат изменения в законодателния текст с цел уточняване на обхвата и определенията, по-специално чрез създаване на списък на продуктите, определящи обхвата на Директивата за ограничението на опасните вещества, като този списък следва да бъде задължителен и да не зависи от обхвата на Директивата относно отпадъците от електрическо и електронно оборудване.

Да се въведат всички разпоредби, които са свързани с тази област и вече се използват в „Пакета на ЕС относно предлагането на продукти на пазара“ по отношение на:

- дейностите по надзор на пазара на национално равнище;
- механизмите за оценяване на съответствието на продуктите преди пускането им на пазара въз основа на декларация от страна на производителя;
- презумпцията за съответствие на продуктите въз основа на хармонизираните стандарти и маркировката „СЕ“.

Да се адаптират процедурите за освобождаване от изискванията, например чрез въвеждане по процедурата на комитета на изискване заявителите да анализират всички възможни заместители, преди да подават искане за освобождаване, и чрез въвеждане на допълнителни критерии за освобождаване;

В обхвата на Директивата за ограничението на опасните вещества поетапно да се включат медицинските изделия и приборите за контрол и управление; да не се въвеждат изменения в списъка на ограничените вещества.

ПОЛЗИ и РАЗХОДИ

По-долу е представен общ преглед на разходите и ползите при тези варианти:

Опитът с оценяването на действителните **разходи за предприятията за постигане на съответствие** е малък; смята се, че тези разходи ще варират от 1 до 4 % от оборота за продуктите, които понастоящем попадат в обхвата на Директивата за ограничението на опасните вещества. Според по-новите проучвания общите разходи, свързани с Директивата за ограничението на опасните вещества, ще възлязат средно на 1,9 % от оборота на предприятията (вече извършени разходи и еднократни бъдещи разходи).

При медицинските изделия и приборите за контрол и управление, някои от които се произвеждат в малко количество или употребата им е от изключително значение и следователно подлежат на много изпитвания и изисквания за надеждност, приблизителните годишни разходи за постигане на съответствие се оценяват на 400—1600 милиона евро; твърди се дори, че разходите за постигането на съответствие с Директивата за ограничението на опасните вещества за някои сложни продукти биха могли да достигнат 7—10 % от оборота (за нови продукти) или 1—10 % от оборота (при изменения на съществуващи продукти). Голяма част от тези разходи се отдава на дългите цикли на разработване, изпитване и одобряване при по-сложните продукти. Поради тази причина се предлага **поетапно включване** на тези продукти в обхвата на директивата, което ще даде възможност преустройството на производството да се извърши в рамките на съществуващите ресурси и цикли на разработването на продуктите.

Директивата за ограничението на опасните вещества не предвижда изрични задължения за държавите-членки да представят доклади нито за производителите — да осигуряват информация, като в повечето случаи държавите-членки не са въвели такива законодателни изисквания на национално равнище. Смята се, че процедурата за освобождаване от изискванията е твърде дълга за продуктите, чийто етап на въвеждане на пазара е кратък; хармонизирането на изискванията за съдържанието на заявленията за освобождаване и уточняването на срока на валидност на правото на освобождаване ще доведат до **ускоряване на процедурата**, до повишаване на правната сигурност и до намаляване на административния товар както за властите, така и за заявителите.

Въвеждането на хармонизирани изисквания за обхвата, определенията, оценяването на съответствието на продуктите и надзора на пазара, които са съгласувани с изискванията на други свързани с продуктите законодателни актове на ЕС, ще **повиши правната сигурност** и ще **намали по този начин административното бремене**.

На първия етап от прилагането на тези преразгледани разпоредби за държавите-членки и производителите би могло да възникне **допълнително административно бремене**, което ще зависи от текущото равнище на готовност на държавите-членки за правилно изпълнение и от целесъобразността на мерките на производителите за осигуряване на съответствието на продуктите с изискванията.

Според службите на Комисията преразглеждането на директивата ще генерира положителни нетни общи ползи, макар и умерени по размер. Освен това препоръчаните варианти ще окажат значителен кумулативен ефект за внасяне на повече яснота в директивата и за хармонизирането на прилагането и контрола над изпълнението ѝ и ще допринесат за подобряване на регулирането.

Ползите за околната среда вероятно ще бъдат значителни: тежки метали в голям обем, които са забранени съгласно Директивата за ограничението на опасните вещества (>1400 тона олово, приблизително 2,2 тона кадмий), се използват при производството на медицински изделия и прибори за контрол и управление, на които се дължат 0,2–0,3 тегловни процента от отпадъците от електрическо и електронно оборудване; при неправилно управление на отпадъците тези вещества биха могли да бъдат изпуснати в околната среда (само 49,7 % от отпадъчните медицински изделия и 62,5 % от отпадъчните прибори за контрол и управление се събират отделно); ограничаването на употребата на тези вещества с помощта на директивата ще доведе в дългосрочен план до елиминиране на наличието им в съответните продукти и в отпадъците от тях; по-нататъшният анализ показва, че дори при хипотеза за много по-високи равнища на рециклиране включването на тези категории оборудване в обхвата на директивата ще генерира ползи за околната среда.

Като се има предвид, че според констатациите от извършваните понастоящем проверки от държавите-членки близо 44 % от провереното електрическо и електронно оборудване не съответства напълно на изискванията, ефективните механизми за пазарен надзор на национално равнище и засиленото сътрудничество между властите на държавите-членки за отстраняване на несъответстващите продукти вероятно ще повишат значително ползите за околната среда от директивата чрез минимизиране на броя на несъответстващите продукти на пазара.

Що се отнася до адаптирането на списъка на опасните вещества, които са обект на регулиране от директивата, при подготвителните проучвания бяха набелязани вещества, които могат да бъдат включени в списъка, но поради липсата на достатъчно сведения за заместителите, която не позволява ясно да се определи дали тези заместители са по-безопасни за околната среда или — когато наистина има по-безопасни за околната среда алтернативи — дали разходите за заместването са съразмерни с екологичните ползи, **смята се, че практически не е възможно да бъде предложено включването на нови опасни вещества в обхвата на Директивата за ограничението на опасните вещества.**